

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător: D. Dolghieru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu. Cotruță, Gr. Dașchevici, S. Gîrbu

ÎNCHEIERE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

soluționând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,
reprezentat de Pantea Daniel,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Casian
Pantelemon împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea prejudiciului
material și moral, cauzat prin acțiunile ilegale ale instanței de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, prin care a fost
respins apelul declarat de Ministerul Justiției și menținută hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani, din 14 decembrie 2017,

c o n s t a ț ă:

La 05 octombrie 2017, Casian Pantelemon a înaintat cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea
prejudiciului material în mărime de 1 330 lei și a celui moral în mărime de 5000 lei,
cauzat prin acțiunile ilegale ale instanței de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei,
sediul Telenești din 24 martie 2017, a fost recunoscut vinovat de comiterea
contravenției prevăzută de art.178 Cod contravențional, fiind sancționat cu amendă în
mărime de 40 unități convenționale, ceea ce constituie 800 lei.

Astfel, în condițiile legii, în termen de 72 de ore a achitat 50% din suma
amenzii, achitând astfel 400 lei, însă concomitent a contestat cu recurs hotărârea din 24
martie 2017.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 18 mai 2017 a admis
recursul, a casat hotărârea contestată și a pronunțat o nouă hotărâre prin care cauza
intentată împotriva reclamantului la 10 ianuarie 2017 în temeiul art.178 Cod
contravențional a fost încetată, din lipsa faptului contravenției.

Invocând prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de
reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală,
ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, a considerat reclamantul că i-a fost
cauzat prejudiciu material și moral reparabil în condițiile legii indicate.

În acest sens a comunicat că a suportat cheltuieli de deplasare de trei ori la
citarea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești în mărime de 90 lei și a Curții de Apel
Chișinău în mărime de 90 lei, a achitat amenda în mărime de 400 lei stabilită prin

hotărârea instanței de fond, a achitat serviciile de asistență juridică pentru perfectarea cererii de recurs în mărime de 500 lei și a acțiunii din speță în mărime de 250 lei.

La fel, a notat că a fost intimidat, disprețuit, fiindu-i înjosită demnitatea, iar drept rezultat i-a fost cauzat prejudiciu moral, compensabil în echivalent bănesc în mărime de 5000 lei.

În drept, și-a întemeiat prezentat acțiune pe prevederile art. 1398, 1405, 1422 ale Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 14 decembrie 2017, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din bugetul de stat în beneficiul lui Casian Pantelemon suma de 1 150 lei cu titlul de prejudiciu material. În rest pretențiile reclamantului au fost respinse.

Considerând neîntemeiată hotărârea primei instanțe, la 19 decembrie 2017 Ministerul Justiției a înaintat cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate în partea admiterii pretenției privind încasarea din bugetul de stat în beneficiul lui Casian Pantelemon suma de 1 150 lei cu titlul de prejudiciu material, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care acțiunea înaintată de către Casian Pantelemon să fie respinsă integral.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță la adoptarea hotărârii nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, cât și au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept procedural.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2018, s-a respins apelul declarat de către Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 14 decembrie 2017 .

Pentru a hotărâ astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel la 29 martie 2018, a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 14 decembrie 2017, și a deciziei instanței de apel din 01 februarie 2018, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Casian Pantelemon să fie respinsă integral.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 01 februarie 2018 a fost expediată recurentului la 26 februarie 2018. Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 Cod de procedură civilă , consideră recursul depus la data de 29 martie 2018 în termen.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul consideră că soluția instanței de apel este pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea naturii juridice a obiectului litigiului, criteriu care presupune prin sine lămurirea corectă și certă a situației de fapt și de drept.

Susține recurentul că în privința intimatului nu a fost emis nici un act procesual

sau judecătorească prevăzută de art.6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, dar a fost emisă hotărârea judecătorească cu privire la încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptului contravenției.

La fel, consideră recurentul că instanța de apel neîntemeiat și eronat a menținut hotărârea primei instanțe, în condițiile în care la caz nu sunt întrunite și condițiile prevăzute de art.3, alin.(1) din Legea nr.1545.

Prin urmare, în sensul prevederilor legale rezultă expres că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite. Or, nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 Cod de procedură civilă, completul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul

nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În cazul de față, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr. 45701/99 § 137, ECHR 2001-XII). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2001, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă în recursul declarat de către Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției, reprezentat de Pantea Daniel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea